brukarkraft
RESURSCENTRUM FÖR BRUKARINFLYTANDE

Ung med psykisk ohälsa och drogproblem?

SIP – DIN RÄTT TILL SAMORDNAD HJÄLP

tredje kraften

Föreslå en SIP!

Den här skriften vänder sig till dig som är ung men har fyllt 18 år.

Samordnad Individuell Plan, SIP, är till för dig som behöver hjälp från flera håll. Meningen med SIP är att du ska få mer trygghet, att dina kontakter i hälso- och sjukvården och socialtjänsten ska samarbeta för ditt bästa och du får vara med och bestämma. Det gäller också om du mår dåligt psykiskt eller använder alkohol eller narkotika.

Du kanske behöver hjälp med terapi eller abstinensbehandling från sjukvården? Socialtjänsten kanske behöver erbjuda dig boendestöd eller eftervård? Då behövs en SIP för att se till att rätt insatser görs i rätt tid – just för dig.

Vad är SIP?

SIP är en lag, lagen om Samordnad Individuell Plan. Om du behöver hjälp och stöd från både sjukvården och socialtjänsten ska de samordna hjälpen för ditt bästa. SIP ska tas fram tillsammans med dig och utgå från dina behov, önskemål och styrkor. Det är du som ger ditt medgivande till att en SIP upprättas för dig.

Varför finns SIP?

SIP ska utgå från dina behov av samordning av hjälp som du behöver. Hjälpen du har rätt till ska ske utifrån dina samlade behov. Varje insats ska ske i rätt tid och på rätt sätt för just dig. Du ska inte behöva komma ihåg och berätta för socialtjänsten

FAKTA OM SIP

Lagen om Samordnad Individuell Plan finns både i hälso- och sjukvårdslagen och socialtjänstlagen. Planen formas utifrån dina behov – tillsammans med dig och de personer som du själv önskar ska närvara.

I planen ska framgå:

- **Vilka insatser som ska göras.**
- **Vem som ska ansvara för insatserna.**
- **Om kommunen eller regionen ska ha det övergripande ansvaret.**
- **Hur planen ska följas upp.**

vad sjukvården gör eller tvärtom. De du får stöd av ska veta vad de andra gör.

När kan jag få en SIP?

Du kan själv begära en SIP. Ditt önskemål är jätteviktigt: om det inte finns särskilda skäl som talar emot så ska du få en SIP om du föreslår det. Initiativet till att ta fram en SIP kan också tas av någon av dina närstående (om du godkänner det) eller personal inom socialtjänsten eller sjukvården. Den personal inom socialtjänsten eller sjukvården som upptäcker ditt behov måste se till att man tillsammans med dig startar en SIP.

För att SIP-arbetet ska påbörjas krävs alltid att du ger ditt samtycke till det. Du kan alltså både föreslå en SIP och säga nej till en SIP.

Hur begär jag en SIP?

Om du själv önskar att en plan tas fram ber du någon du har kontakt med inom socialtjänsten eller sjukvården att kalla till en gemensam planering.

Vem bestämmer om jag ska få en SIP?

Den du har kontakt med som upptäcker ditt behov är skyldig att se till att en SIP kommer igång om du vill. Det gäller oavsett om personen arbetar i sjukvården eller socialtjänsten. I vissa delar av landet kan också elevhälsan besluta om en SIP. Du kan fråga vad som gäller där du bor – vänd dig till din kommun, ditt landsting eller din skola.

Hur går arbetet med SIP till?

Arbetet med att upprätta en SIP ska påbörjas utan dröjsmål. Din Samordnade Individuella Plan tas fram vid ett gemensamt möte – SIP-möte. SIP-mötet ska planeras tillsammans med dig, på ett sätt som gör att du kan vara med och genomföras på en plats som känns bra för dig. Din delaktighet är avgörande.

Vad får de diskutera om mig i SIPen?

När de diskuterar din situation får de bara prata om sådant som du tycker är viktigt och som behövs för SIP-arbetet. Du berättar på mötet vad du tycker att ni ska prata om. Inget annat får diskuteras om du inte vill det. Det gäller både på mötet och efteråt, i myndigheternas kontakt med varandra utan din närvaro. Men det är viktigt att de som deltar kan prata öppet med varandra om de områden du vill ha hjälp med, annars kan de inte fatta rätt beslut. Det innebär att du behöver godkänna att sekretessen (tystnadsplikten) inte ska gälla mellan dem som deltar i din SIP när det handlar om de områden du vill ha hjälp med. Då ska ett tidsangivet medgivande finnas, som beskriver vilka inom sjukvården och socialtjänsten som får prata med varandra.

Hur ofta har man uppföljning av SIP?

Din SIP ska regelbundet följas upp. Hur ofta, vilka datum och vem som kallar till mötet skrivs in i SIP-planen. Under uppföljningsmötena är det extra viktigt att du berättar vad du tycker fungerar eller inte fungerar.

SÅ GÅR DET TILL

- Den som har kallat till mötet håller i SIP-mötet och är övergripande ansvarig.
- På SIP-mötet går ni igenom vad du vill och behöver för att ni ska välja rätt stöd- och vårdinsatser – och i rätt ordning, på kort och på lång sikt.
- Den som håller i mötet ska se till att ni är överens om vad som ska hända, när det ska hända och vem som är ansvarig för vad.
- Det ska finnas tydliga mål med insatserna, när de ska följas upp och vem som kallar till nästa möte.

Mötescirklar för SIP gör mötena lättare

Beställ ”mötescirklar för SIP” från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) om sådana inte redan finns där du söker hjälp. Cirklarna finns för alla som är med på mötet. Vänd dig till den som leder ditt SIP-arbete där du bor om du vill ha hjälp med att beställa från SKL. Du kan också be om hjälp att hitta mötescirklarna genom att kontakta SKLs kontaktcenter på telefon: 08-452 70 00.

Vilka är med vid SIP-mötena?

De som ska planera din vård, behandling eller ditt stöd inom sjukvården och socialtjänsten ska vara med. De ska lyssna på vilka du tycker ska vara med. Även andra, för dig viktiga deltagare kan bjudas in, till exempel arbetsförmedling, försäkringskassa och skola.

Får man ha med en anhörig, kompis eller annan stödperson vid SIP-möten?

Ja – du bestämmer vilka som ska vara med vid mötena. Till ditt SIP-möte kan du bestämma att ha med anhörig eller annan närstående som stöd.

Om de som du ska få hjälp av inte lyssnar – vad kan du göra då?

Hela tanken med SIP bygger på att du är delaktig och att sjukvård och socialtjänst arbetar för ditt bästa. Det innebär att dina ord är avgörande i planeringen. Om du inte tycker att de lyssnar kan du framföra detta till den som är ansvarig för din SIP. Ditt deltagande är en förutsättning för SIP-arbetet.

Vem ser till att det som beslutas på ett SIP-möte faktiskt genomförs?

Den du berättar för ska kalla till ett första möte. På mötet bestämmer ni sedan tillsammans vad som ska göras. Det ska finnas en huvudansvarig för din SIP som du och alla andra kan hålla kontakt med. Det brukar vara den person som du har mest kontakt med antingen någon från sjukvården eller socialtjänsten. Den personen kan vissa gånger ha ett övergripande ansvar för att det ni kommer överens om genomförs.

Om jag inte orkar delta i SIP-möten?

Mötena ska hållas där du vill och känner dig mest trygg. Om du ändå inte orkar, vill eller kan vara med vid SIP-möten ska de berätta för dig vad som sagts vid mötena och kolla med dig att du håller med om besluten. Det går bra att ha Skype-möten, eller att ni träffas hemma hos dig eller en närstående till dig. Valmöjligheterna är många.

Hur avslutas en SIP?

När det inte längre behövs någon samordning av insatser och du nått dina mål med SIPen avslutas den. Du kan också avsluta SIPen om du inte längre vill ha den.

Hur gör man om SIPen behöver ändras?

Din SIP ska uppdateras och ändras tillsammans med dig så att de olika insatserna och målen anpassas efter när ditt liv förändras. Det kan till exempel gälla om du mår mycket bättre eller sämre. Då behövs ett nytt möte för ny planering. Det gäller också om du flyttar eller tillfälligt bor på HVB (Hem för Vård och Boende), familjehem eller stödboende.

Samordnad Individuell Plan, SIP, är till för dig som behöver hjälp från både hälso- och sjukvården och socialtjänsten. Det gäller också om du mår dåligt psykiskt, använder alkohol eller narkotika.

Lagen om SIP finns både i hälso- och sjukvårdslagen och socialtjänstlagen. I det här häftet beskriver vi hur du som har fyllt 18 år kan få en SIP, hur det går till och din rätt att vara med och bestämma.

Den individuella planen ska handla om dina behov, styrkor och önskemål, minst lika mycket som stöd och behandling. Du ska få det samordnade stöd och den vård som just du har rätt till och behöver!

Illustration: Helena Shutrick Grafisk form: Kim Ingesson Tryck: Åtta.45 Tryckeri AB, Stockholm, 2019

KONTAKT

BRUKARKRAFT
Telefon: 08 – 642 28 80 (växel)
E-post: brukarkraft@verdandi.se
www.brukarkraft.se

brukarkraft
RESURSCENTRUM FÖR BRUKARINFLYTANDE

ARVSFONDEN • ARVSFONDEN • ARVSFONDEN •

tredje kraften